

po celem sadu in mu daje okus po sadjerejčevi volji. Na tem polju se da še marsikaj izkusiti in iznajti, tako da se sadu bodisi hranivost ali okus ali pa lepota njegova poviša in pomnoži.

Priporočba.

V Bratislavcih fare Dev. Marije na Polenšaku je zveden ključavničar (bravar) J. Toš, ki izdeluje posebno izvrstne vincarske škarje za rez. Vsi gospodarji, kateri od Toša napravljene škarje rabijo, so potrdili, da so prav ročne in jako trpežne, veljajo le 1 fl. 20 kr. Vsak bo ž njimi prav zadovoljen. Podpisano društvo priporoča vsem tega pridnega narodnjaka in zvedenega bravarja. Ene škarje smo poslali vinograjski šoli v Mariboru za poskušnjo.

Pol. narodno, gospodarsko društvo pri
sv. Lovrencu v slov. goricah dné 4. feb. 1875.

Državni zbor.

V seji 15. t. m. so se razpravljali marsikteri zanimivi predmeti. Nas posebno zadevajoče tukaj posnamemo. Na vprašanje poslanca dr. Vošnjaka, zakaj vlada ne dopušča, da bi se v celó slovenskih farah farne knjige (matrike) pisale v slovenskem jeziku, je odgovoril minister Lasser, da ni njenega vzroka za tako spremembo, ker jo želé le nekteri slovenski dušni pastirji (windische Seelsorger) ne pa ljudstvo.

Na vprašanje istrijskega poslanca dr. Vitezič, zakaj je neki štiberski vred nekemu župniku, ki mu je poslal dve vlogi, pisani v hrvaškem jeziku, te vlogi vrnil z naročilom, naj mu jih pošlje v italijanskem jeziku, je odgovoril isti minister, da ker sta se pripetila le dva taka slučajja, ni muje vredno, v tej zadevi dajati posebnih ukazov.

Na vprašanje kranjskega poslanca grofa Barbo, ali so znane vladi nepostavnosti, ki so se na spodnjem Kranjskem godile pri razdelitvi državne pomoči med kmete, po toči poškodovane, je odgovoril isti minister, da se je godilo vse popolnoma po postavi. Ni se gledalo, ali je kdo za sedajno vlado, ali zoper njo; ampak gledalo se je le na potrebo, ter se je pomoč odrekla le onim, ki so bili sicer poškodovani, vendar pa so za drugo dosti premožni, in med te spada tudi tisti kmet, zastran katerega se je stavilo vprašanje, ker ima premoženja od 8000 — 10.000 gld. Njemu namenjeno pomoč od 72 gld. je deželni namestnik lastnoročno na poli prekrizal.

Na vprašanje poslanca dr. Zaillner, zakaj se onim, ki so „edini redniki“ svoje družine, oproščenje od vojaške službe še bolj ne polajša, je odgovoril minister deželne brambe, polkovnik Horst, da brez škode za armado in brez krivice za druge k vojaštvu zavezane osebe polajšanje v tej zadevi ne more in ne sme dalje segati, kakor že djansko sega. Kakor edini rednik

družine se smatra tisti, kateri edini s svojim delom družini kruh služi, takó da je cela družina djansko brez kruha, ako se ji ta rednik v vojaštvo vzame. Na kmetije toraj se to pravilo ne da raztezati, ker tamkaj mož ali sin ni edini, ki kruh pripravlja; ampak na kmetiji dela vsa družina in vzajemno kruh služi. Vender se pa tudi zastran kmetov jemlje ozir, da se namreč vojakom, ki so doma pri delu neobhodno potrebni, veliko ležej in hitreje odpust dovoli.

V razpravo pride dvojni predlog poslanca Dr. Razlag zastran polajšanja vojaške dolžnosti, zlasti za katoliške bogoslovce. Prvi predlog je, naj bi se „nezmožnosti, za družino kruh pripravljati“, enako stavil tudi slučaj, če je rekrutov oče, ali če je oče že umrl, njegov stari oče (dedec) že starost 60 let dosegel. Minister Horst izreče, da temu predlogu ne more pritrditi, zato tudi pri glasovanji pade. — Da bodo bralci drugi Razlagov predlog zamogli umeti, se naj poprej pojasnite dve reči. Za vsako škofijo so prečastiti škofje vladi potrebno število bogoslovcev naznanili, in vlada je to število potrdila. N. pr. za Lavantinsko škofijo je vlada 69 bogoslovcev na leto potrebnih pripoznala; letos pa jih je le 37. Po vojaški postavi vživajo le tisti bogoslovci, kateri so bila kakor bogoslovci (to je, že v semenišči bivajoči) v vojake vzeti, polajšanje, da po prejetem mešniškem posvečenju ne služijo ko navadni vojaki, ampak le kakor vojaški duhovniki. Ako je bil pa kdo že v 7. ali 8. šoli v vojake vzet, in je tedaj že kakor vojak v semenišče stopil, njemu ne velja to polajšanje; ampak on mora tudi po končanih bogoslovskih šolah kakor navadni vojak služiti in puško nositi. Zato tudi škofje takih vojakov ali celó niso v semenišča sprejemali, ali pa če so jih tudi sprejeli, jih po končanih šolah v mešnike posvetiti niso zamogli. Zato sta tudi v naši škofiji dva bogoslovca po dovršenih šolah blizo dve leti čakala, dokler jih niso svetli cesar po posebni dobrotljivosti pomilostili, ter sta bili pretečeni mesec mešnika posvečena. — Dr. Razlag je toraj stavil predlog, da do tistega števila, ki je za vsako škofijo določeno, naj vživajo zastran vojaštva vsi bogoslovci enako polajšanje, tudi tisti, kateri so že kakor vojaki v semenišče stopili. Ta predlog je s tehtno besedo podpiral poslanec Fr. Weber, ter zbornico opozoril na neenakost z državo unkraj Litave, to je, z Ogerskim, kjer so vsi bogoslovci vojaške dolžnosti prosti, potem na neenakost z drugimi stanov; vsi drugi dijaki, ki so ob enem vojaki, zamo-rejo namreč izvoljeni stan nastopiti in si kruh služiti, le vojak bogoslovec ne more nastopiti zaželjnega mešniškega stana. Na zadnje je še rekel, da trpi država gotovo večo škodo, če ji manjka n. pr. 1000 dušnih pastirjev, kakor če bi 1000 vojakov manj imela. Predlog sta podpirala tudi dekan Pflügl in Dr. Vitezič. — Minister Horst pa, kakor prav vojak od nog do glave, ki v dr-